

අරමුදල් කළමනාකරුගේ වාර්තාව

ආර්ථික සමාලෝචනය

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2023 වසරේ එම කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2024 පළමු කාර්තුවේදී හිතකර ආර්ථික තත්ත්වයක් අත්විඳින ලදී. ඒ අනුව, ආර්ථිකයේ සියලුම අංශවල සහාය ඇතිව 2024 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේ ආර්ථිකය 5.3% කින් වර්ධනය විය. කෘෂිකාර්මික, කාර්මික සහ සේවා අංශය 2024 පළමු කාර්තුවේදී පිළිවෙලින් 1.1%¹, 11.8 %¹, 2.6%¹ කින් පුළුල් විය. මෙම වර්ධනයට අඩු උද්ධමනය, සහ පොලී අනුපාත සහ විදේශ මුදල්වල ද්‍රවශීලතාවය ඉහළ යාම හේතු විය. ලෝක බැංකු අනාවැකියට අනුව, 2024 දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2.2% ක මධ්‍යස්ථ වර්ධනයක් අපේක්ෂා කරයි.

පොලී අනුපාත පරිසරය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2024 වසරේ පළමු අර්ධය තුළදී ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය දිගටම පවත්වා ගෙන ගියේය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2024 මාර්තු මාසයේදී ඔවුන්ගේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත පදනම් ඒකක 50ට අඩු කළ අතර, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පිළිවෙලින් 8.5% සහ 39.5% ලෙස පවත්වා ගැනීමට තීරණය කළේය. ලිහිල් කළ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාත පහළට සකස් වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, ණය පොලී අනුපාත ගැලපීම් තැන්පතු අනුපාතවලට වඩා දුර්වලව පවතින අතර වෙළෙඳපොළ ණය අනුපාතිකය පහළට ගැලපීම සඳහා තවදුරටත් ඉඩක් නිර්මාණය කරයි. එපමණක් නොව, මෙතෙක් ගෙන ඇති ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ප්‍රතිලාභ සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටී ඇත. සලකා බලන කාල සීමාව තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පුද්ගලික අංශය වෙත ලබා දෙන ණය ප්‍රසාරණයක් වාර්තා කර ඇත. වෙළෙඳපොළ ණය අනුපාත තවදුරටත් අඩු කිරීම පෞද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනයට පහසුකම් සපයනු ඇත.

උද්ධමනය

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (CCPI, 2021 = 100) මගින් මනිනු ලබන ප්‍රධාන උද්ධමනය 2024 ජුනි මාසයේදී 1.7%³ ක් ලෙස පැවතුනි. විදුලි ගාස්තු සහ ඉන්ධන සහ LP ගෑස් මිලෙහි පහළට සංශෝධනයවීම සහ සාපේක්ෂව දුර්වල ඉල්ලුම් තත්ත්වයන්

ද ර්ට සහාය විය. වාර්ෂික ආහාර උද්ධමනය 2024 ජුනි මාසයේ දී 1.4% ³ කින් ඉහළ ගිය අතර ආහාර නොවන උද්ධමනය 1.8% ³ කින් වැඩි විය.

අඩු විදුලි ගාස්තු සහ ගෘහස්ථ ඉන්ධන මිල සහ සංඛ්‍යානමය පදනමේ ඒකාබද්ධ බලපෑම නිසා ඉදිරි මාස සඳහා උද්ධමනය ඉලක්ක මට්ටමට වඩා අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, මධ්‍ය කාලීන උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඉලක්ක මට්ටම වන 5%.³ සමඟ සමපාත වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

බාහිර අංශය

2024 පළමු භාගයේ විදේශ අංශයේ කාර්ය සාධනය, වෙළෙඳ හිඟයක් නිවියදීත් ධනාත්මකව පැවති අතර ර්ට ශ්‍රමිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවලින් ඉහළ ගලා ඒම සහ සංචාරක ව්‍යාපාරයෙන් ලැබෙන ඉපයීමේ තරමක් ඉහළයාම හේතු විය. 2024 ජුනි මස අවසානයේදී දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඒකයේ මහජන බැංකුව සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම ඇතුළුව සැලකිය යුතු ශුද්ධ මිලදී ගැනීම් මගින් සහාය දක්වන ලද දළ නිල සංචිතය එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 5.6 දක්වා ඉහළ නැංවීය. එම කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා රුපියල එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව 6.0%³කින් ඉහළ ගියේය.

CTCLSA මුදල් වෙළෙඳපොළ අරමුදල (ආරම්භය: 2012 පෙබරවාරි 27)

අරමුදල් කළමනාකරු

කුහන් විනයාගසුන්දරම්

අරමුදලේ අරමුණ සහ පදනම

අරමුදල දින 365ක් ඇතුළත කල් පිරෙන ආයෝජන ශ්‍රේණියේ සුරැකුම්පත් සඳහා ආයෝජනය කරන විවෘත ඒකක භාර අරමුදලකි. අරමුදලේ ආයෝජන පරමාර්ථය වන්නේ අඩු අවදානම් මට්ටමේ සුරැකුම්පත් කළඹක ආයෝජනය කිරීමෙන් වාර්ෂික ආදායමක් ලබා දීමයි.

විස්තර

2024 වසරේ අවසන් වූ මාස 6 තුළ CTCLSA මුදල් වෙළෙඳපොළ අරමුදල සිය ආයෝජකයින්ට 11.68% ක වාර්ෂික ප්‍රතිලාභයක් ලබා දී ඇත. අරමුදල මූලික වශයෙන් රජයේ සුරැකුම්පත් සහ උසස් තත්ත්වයේ ස්ථාවර තැන්පතු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

සටහන **01:** අරමුදලේ ප්‍රතිලාභය සහ පදනම් ප්‍රතිලාභය

කාලය	අරමුදලේ වර්ධනය	NDBIB-CRISIL දින 91 භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	අරමුදලේ වර්ෂික වර්ධනය *
2024 පළමු අර්ධය	5.81%	6.29%	11.68%
ආරම්භයේ සිට	249.85%	240.61%	10.70%

* කාර්ය සාධනය 2024 ජූනි 30 වැනි දිනට මාසයේ අවසන් මිල ගණන් මත පදනම් වේ. මෙම ලේඛනයේ ඇතුළත් කාර්ය සාධන දත්ත අනිත් කාර්ය සාධනය නියෝජනය කරන අතර අනාගත ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සහතිකයක් නොවේ.

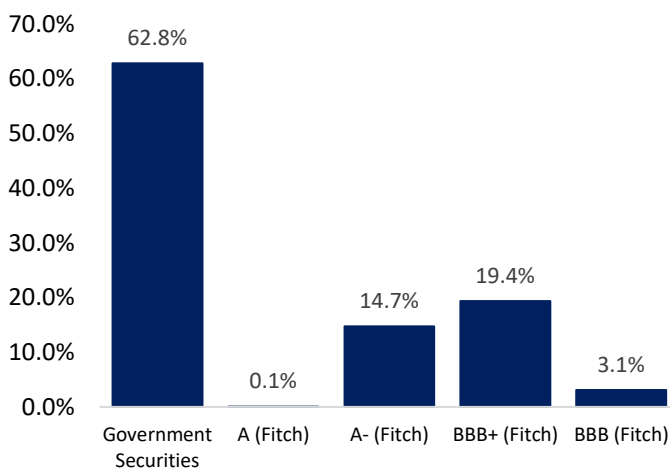
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2024 පළමු අර්ධය කාලය තුළ සිය ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පවත්වා ගෙන ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2024 මාර්තු මාසයේදී ප්‍රතිපත්ති අනුපාත පදනම් ඒකක 50³කින් අඩු කළ අතර නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පිළිවෙලින් 8.5%³ සහ 9%³ හි 2024 ජුනි මස අවසානයේ පවත්වා ගෙන ගියේය. ප්‍රතිපත්ති අනුපාත කප්පාදුවලට අනුකූලව වෙළෙඳපොළ අනුපාත කැපී පෙනෙන ලෙස පහත වැටී ඇති අතර රජයේ සුරැකුම්පත්වල අනුපාතයද ද කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු වී ඇත. ඒ අනුව, 2024 ජුනි මස අවසානයේදී දින 91, දින 182 සහ දින 364 භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතිකය පිළිවෙලින් 10.07%³, 10.19%³, 10.31%³ ලෙස පවතී. මූල්‍ය පදනම් කරගත් ආදායම් ඒකාබද්ධ කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සහ විදේශ මුදල් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවල වැඩි දියුණු කිරීම හේතුවෙන් වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතාව වැඩිදියුණු විය.

සලකා බලනු ලබන කාලසීමාව තුළ අරමුදල පහළ යන පොලී අනුපාත පරිසරයක් යටතේ අරමුදල් ප්‍රතිලාභ පවත්වා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙත තම වෙන් කිරීම් වැඩි කරන ලදී. ඒ අතරම, අරමුදල ආයෝජන ශ්‍රේණියේ නිර්ණායක සපුරාලන ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා වෙන් කිරීම පවත්වාගෙන ගියේය. ඒ අනුව 2024 ජුනි මස අවසානයේදී රජයේ සුරැකුම්පත් සහ ස්ථාවර තැන්පතු වෙත යොමුවීමේ ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් අරමුදලින් 62.76% ⁴ සහ 30.44% ⁴ කි.

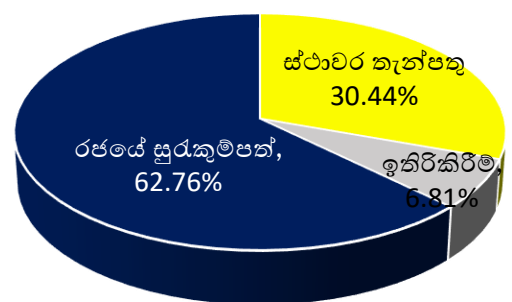
2024 පළමු අර්ධයෙහි, ඉදිරි මැතිවරණ චක්‍රයේ අවිනිශ්චිතතාවය හේතුවෙන් ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදය තුළ පොලී අනුපාත මත ඉහළ පීඩනයක් ඇති වේ යැයි විශ්වාස කරමින් අරමුදල කෙටි කාලීන උපකරණ සඳහා ආයෝජනය කළේය.

අරමුදල හා සම්බන්ධ මූලික තොරතුරු

අරමුදලේ ණය ගුණත්වය - ශුද්ධ වත්කම්

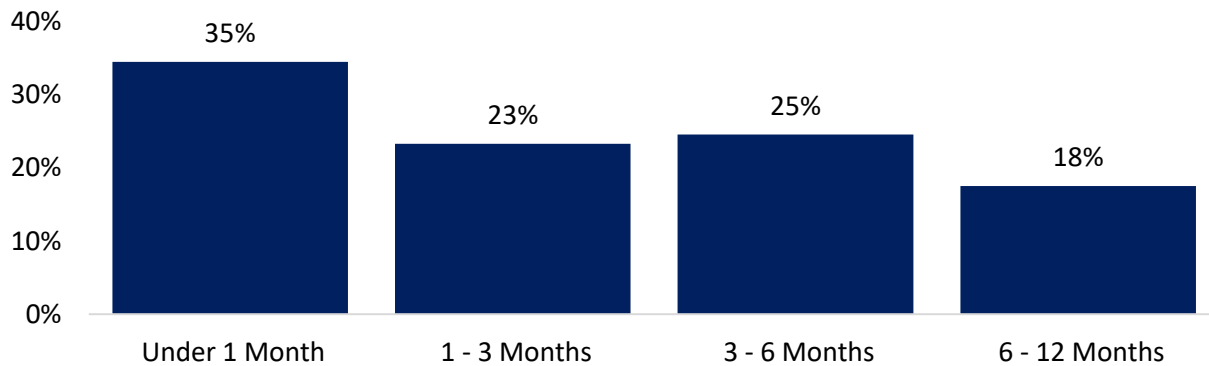

වත්කම් බෙදා හැරීම

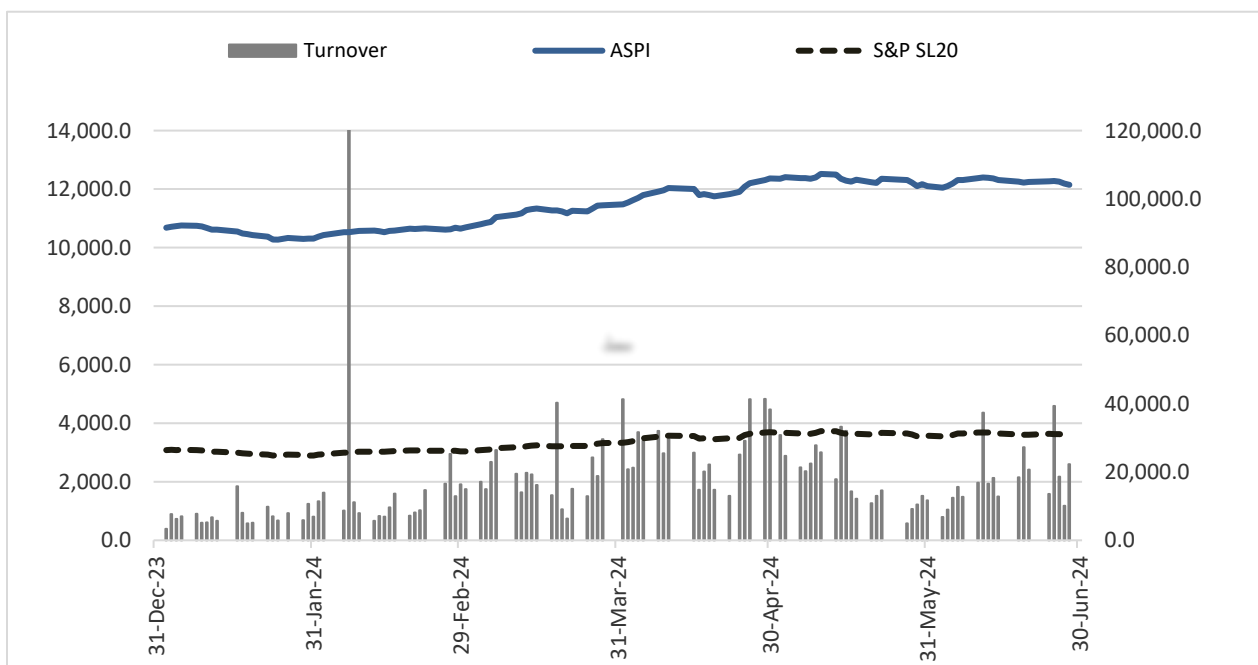

2024 ජුනි 30 වන විට අරමුදලේ මුළු ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම රු. මිලියන 1,162.774ක් අරමුදලේ ඒකක හිමියන් 402ක් ඇත. 2024 ජුනි 30 වැනි දින අරමුදල සඳහා දායකත්ව සහ මුදාගැනීමේ මිල රු. 30.37974 කි

කල්පිරීමේ තත්ත්වයන් - ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම් ප්‍රතිශතය (%)

කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළ කාර්යසාධනය - 2024

2023 වසරේ එම කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2024 පළමු භාගය තුළ කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළ ධනාත්මක සටහනකින් ආරම්භ විය. ස්ථාවර ආදායම්

වෙළෙඳපොළේ පොලී අනුපාත පහළට ගැලපීම සමඟ ස්ථාවර ආදායමේ සිට කොටස් වෙළෙඳපොළ දක්වා වත්කම් වෙත් කිරීම අපි අපේක්ෂා කරන්නෙමු. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ පියවරත් සමඟ කොටස් වෙළෙඳපොළ වේගවත් වී ඇත.

අඩු පොලී අනුපාත සහ වැඩිදියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික මූලධර්ම මගින් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රකෘතිමත් වීමක් අපි දකිමු. වැට් බදු ඉහළ දැමීම් නොනකා, වැටුප් වර්ධක චක්‍ර සහ ස්ථාවර උද්ධමනය සහ ව්‍යවහාර මුදල් ඉදිරි දැක්ම මගින් පාරිභෝගික මිල දී ගැනීම් වඩාත් දැරිය හැකි මිලකට සිදු කළ ආදායම් මට්ටම් ක්‍රමයෙන් වැඩිදියුණු වනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු.

ඒ අනුව, 2023 වසරේ ජුනි මාසයේ දී පිළිවෙලින් සියළු කොටස් මිල දර්ශකය 11.23% ක සහ S&P SL 20 මිල දර්ශකය 2.96% ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2024 ජුනි මස අවසානයේදී, සියලු කොටස් මිල දර්ශකය (ASPI) 13.99% ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළ අතර වඩාත් ද්‍රවශීල කොටස්වලින් යුත් S&P SL 20 මිල දර්ශකය 16.95% කින් වර්ධනය විය.